

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ἄπ' ἰδῶ!

(Εἰσέρχονται ἐκ τοῦ βάθους τῆς σκηνῆς ὁ ΣΕΒΗΡΟΣ καὶ ὁ ΡΟΥΕΔΑΣ ὑποστηρίζοντες τὸν ΙΟΥΛΙΑΝΟΝ πληγωμένον.)

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Κύριε τῶν Δυνάμεων!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΑΤΗ

ΕΡΝΕΣΤΟΣ, ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ, ΣΕΒΗΡΟΣ,
ΠΕΠΙΤΟΣ καὶ ΡΟΥΕΔΑΣ.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ὄρμῃ κλαίων πρὸς τὸν Ἰουλιανόν).

Ἰουλιανέ! Ἐδεργέτα μου! . . . φίλε μου! . . . πατέρα μου.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ (μὲ φωνὴν ἐξησθενημένην).

Ἐρνέστε! . . .

ΣΕΒΗΡΟΣ

Πηγαίνωμεν γρήγορα.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Πατέρα μου!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Τὸν καταβάλλει ὁ πόνος . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἐξ αἰτίας μου . . .

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ὅχι! . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἐξ αἰτίας μου! Συγχώρησέ με! (Κλίνων τὴν κεφαλὴν ἐνώπιον τοῦ Ἰουλιανοῦ, τοῦ ὁποίου λαμβάνει τὴν δεξιάν).

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τί νὰ σὲ συγχώρησω; Ἐκαμες τὸ χρέος σου . . . κ' ἐγὼ τὸ ἰδικόν μου.

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ποῦ ἔχει κρεβάτι; (Ἀφίνει τὸν Ἰουλιανόν τὸν ἀντικαθιστᾷ ὁ Πεπίτος).

ΠΕΠΙΤΟΣ (νεύων πρὸς τὴν εἰς τὰ δεξιὰ θύραν).

Ἐκεῖ νὰ τὸν βάλωμεν.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ἀπειλητικῶς).

ὦ Νεβρέδα!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Μὴ ἀνοησίαις! Ἡ θέλεις νὰ τὸν ἀποτελειώσης;

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἀνοησίαις! Θὰ τὸ ἰδῆς! ὦ! (παράφορος, ὄρμῃ πρὸς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς). Δύο μάρτυρες! . . . Εἶναι δικαίωμά μου!

ΣΕΒΗΡΟΣ (διευθυνόμενος πρὸς τὰ δεξιὰ).

Εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖ, εἰς τὸ στρώμα του . . .

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (ἵσταται ἐμβρόντητος εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς).

Ποῦ;

ΣΕΒΗΡΟΣ

Μέσα ἐκεῖ.

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ναί.

ΕΡΝΕΣΤΟΣ (τρέχει καὶ ἵσταται ἐνώπιον τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος).

Ὅχι!

(Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸν Ἰουλιανόν μένουσιν ἐκπληκτοί).

ΣΕΒΗΡΟΣ

Πῶς! Ἀρνεῖσαι! . . .

ΠΕΠΙΤΟΣ

Ἐχασες τὰ λογικά σου;

ΣΕΒΗΡΟΣ

Ἄνοιξε! Δὲν βλέπεις; Ἀποθνήσκει.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Τί λέγει; . . . Δὲν θέλει! . . . (Ἀνασηκώνεται καὶ βλέπει τὸν Ἐρνέστον μὲ ἐκπληξιν).

ΡΟΥΕΔΑΣ

Δὲν καταλαμβάνω!

ΠΕΠΙΤΟΣ

Οὐτ' ἐγώ!

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Ἀποθνήσκει! . . . καὶ μὲ ζητεῖ . . . καὶ ὑποπτεύεται! . . . ὦ Ἰουλιανέ!

ΣΕΒΗΡΟΣ

Θ' ἀνοίξης! (Ὡθεῖ τὴν θύραν, ἀνωθεν τῶν ὤμων τοῦ Ἐρνέστου. Ἡ θύρα ἀνοίγει καὶ παρουσιάζεται ἡ Θεοδώρα).

ΕΡΝΕΣΤΟΣ

Θεέ μου!

ΣΕΒΗΡΟΣ καὶ ΠΕΠΙΤΟΣ

Ἐκείνη!

ΡΟΥΕΔΑΣ

Μία κυρία!

ΘΕΟΔΩΡΑ (ὄρμῶσα πρὸς τὸν σύζυγόν της).

Ἰουλιανέ μου!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ποία εἶναι; ἡ Θεοδώρα! (Ἀποθήσας αὐτὴν διὰ τὰ ἰδῆ τὸ πρόσωπόν της, ἵσταται πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ἀπαλλασσόμενος βιαίως τοῦ στιβήματος τοῦ Πεπίτου καὶ τοῦ Ρουέδα, ἐκφώνει τὸ ὄνομά της, καὶ πίπτει κατα γῆς ἀναισθητός).

[Ἔπεται συνέχεια]

Ἡ ΖΩΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

— Αἴ, τί λέτε, παιδιά, πᾶμε καὶ μεῖς λιγάκι στὸ Μάη;

Οἱ τέσσαρες φίλοι ἐκάθητο εἰς τὸ ὑπόστεγον τοῦ καφενεῖου Χαραμῆ, τὴν ἐσπέραν τῆς παραμονῆς, καὶ ἔπινον τὸν καφέ των, κατὰ τὸ σῆνηθες. Ἡ κίνησις τοῦ κόσμου στοιβαζομένου εἰς τὰ τράμ ἢ διερχομένου ἐφ' ἀμαξῶν ἀνθοστολιστῶν, ἐκίνησε καὶ αὐτῶν τῶν δυσκόλων τὴν ὄρεξιν νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν ἐξοχήν, ἢ δὲ πρότασις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ ζωηρότερος, — εἰς ἀπὸ ἐτῶν τελειόφοιτος τῆς Νομικῆς, ὀνομαζόμενος Ἀνδρέας, — ἔτυχεν ἀμέσως ἐπιδοκιμασίας.

— Πᾶμε.

— Ναί, πᾶμε νὰν το ἰδῶ κι' αὐτό, εἶπεν ὁ Γεώργιος, ἐπαρχιώτης ὁ ὅποιος δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀκόμη τὴν πρωτομαγίαν τῶν Ἀθηνῶν.

Μόνον ὁ Νίκος, ἂν καὶ ὡς ῥεπόρτερ ὑποχρεωμένος νὰ περιγράψῃ αὐρίον τὴν ἑορτὴν εἰς τὴν ἐφημερίδα του, δὲν εἶχε πολλὴν ὄρεξιν νὰ τὴν ἰδῆ.

— Οὐφ, τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια κάθε χρόνο, βαρέθηκα! Ἄλλ' ἐν ᾧ ἔλεγεν αὐτά, ἠγείρετο συγχρόνως — τί νὰ κάμῃ; — καὶ ἠκολούθει τοὺς φίλους του, οἱ ὅποιοι ἐξέκίνησαν καὶ μὲ ὄλην μάλιστα τὴν ἐαρινὴν καὶ ἀθηναϊκὴν των νωθρότητα, ἤρχισαν νὰ τρέχουν διὰ τὰ

προσθάσουν τὸ τράχη τῶν Πατησίων, τὸ ὅποιον ἐσφύριζε τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατὰ μετрон νάναχωρήσῃ.

Εὗρον μετὰ δυσκολίας θέσιν εἰς τὸν ἐξώστην πλησίον τοῦ ἀμαξήλατου. Τὸ ταξείδιον δὲν ἦτο πολὺ εὐχάριστον. Ἡ σκόνη τῆς ὁδοῦ Πατησίων ἐξεγειρομένη ἐκ τῆς μεγάλης κινήσεως ποδῶν καὶ τροχῶν τοὺς ἀπέπνιγεν ἦσαν στρυμωγμένοι, ἀκίνητοι, μόλις εἰσποροῦντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ βήχουν, πρὸς ἐπίμετρον δὲ ὁ Ἀνδρέας ἐκινδύνευσε νὰ χάσῃ τὰ βέστα ἀπὸ ἑνα πεντόφραγκον, τὸ ὅποιον ἔδωκεν εἰς τὸν ὁδηγὸν διὰ τὰ εἰσιτήρια, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐκεῖνος, ἀσθενοῦς μνήμης ἄνθρωπος φαίνεται, δέν το ἐνεθυμῆτο κατόπι διόλου, ἕως οὗ τὸν νὰνάγκασαν νὰ τὸ ἐνεθυμηθῇ οἱ τέσσαρες φίλοι μὲ τὰς φωνάς των.

Τέλος πάντων ἔφθασαν καὶ κατήλθον εἰς ἕνα κήπον ἐκεῖ, τοῦ ὁποίου δὲν ἀναγράψω τὸ πομπῶδες ὄνομα, διότι σκοπὸς μου δὲν εἶνε νὰ δυσφημήσω τὸν ἐντιμὸν ἰδρυτὴν καὶ νὰ ἐλαττώσω τὴν πρωτομαγιάτικην πελατεῖάν του. Παρὰ τὴν εἴσοδον κόσμος πολὺς περιεκύκλωνε μικρὸν τραπέζιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου παιδία τινὰ ἐκ τοῦ προαστείου ἐπώλου ἀνήθη. Ἐξεπλάγησαν κατ' ἀρχὰς οἱ τέσσαρες φίλοι πῶς τόσος κόσμος φιλανθήθῃ δὲν ἐξήντηκει ἀμέσως τὸ ὀλίγον ἐμπόρευμα τοῦ τραπέζιου. Ἄλλ' ἄμα ἐπλησίασαν καὶ ἐξήτασαν καλλιτέρα, ἢ ἀπορία των ἐλύθη. Οἱ μικροὶ ἔμποροι, ὅχι εὐσυνειδητότεροι τῶν μεγάλων, ἔδιδον ἀντὶ εἴκοσι λεπτῶν, ἀπόπειραν ἀνοδοδέσμης συγκειμένης ἀπὸ τὸ ἥμισυ τριανταφύλλου καὶ τὸ ἕν τρίτον κλωνίου πασχάλας.

— Βρὲ τοὺς μασκαράδες, εἶπεν ὁ ἐπαρχιώτης· καλλιτέρο' ἀγοράζω ναπολεόνια . . .

Ἐντὸς τοῦ κήπου τὸ πλῆθος ἦτο μέγα. Ἐτελεῖτο ἑορτὴ τὰ ὄργανα ἔπαιζαν θορυβῶδη. Τὰ φυλλώματα τῶν καχεκτικῶν δενδρουλλίων προσελάμβανον φανταστικὴν ὄψιν ὑπὸ τὸ φῶς τῶν φανῶν, ἐκτάκτως πολλῶν ἀπόψε, ἀλλ' ὅχι καὶ τηλαυγῶν. Τὰ τραπέζια ἦσαν πλήρη. Ἄνδρες, γυναῖκες, νέοι, νέαι, παιδία. Γέλωτες, κτυπήματα, φωναί. Ἡ κυκλοφορία δύσκολος διὰ τῶν στενῶν διόδων. Οἱ φίλοι μας ἐπὶ τέλους ἀνεκλύψαν μερικά καθίσματα κενὰ καὶ ἔτρεξαν καὶ τὰ κατέλαβαν. Ἐτυχε νὰ τους ἴδῃ εἷς ὑπῆρέτης καὶ σπεύσας τοὺς ἔφερεν ἐν τραπέζιον. Αὐτὴ ἦτο ἡ μόνη αὐθόρμητος περιποίησις, τῆς ὁποίας ἔτυχον εἰς τὸν κήπον ἐκεῖνον. Ὁ ὑπῆρέτης ἐκεῖνος ἐξηφανίσθη καὶ δὲν ἀνεφάνη πλέον πρὸς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Καὶ ἤρχισε τότε ὁ ἀγὼν, ὁ μέγας καὶ φοβερὸς ἀγὼν τῶν διψῶντων, τῶν ἐχόντων ἀνάγκην ὀλίγου ζύθου, ὀλίγου ῥητινίου, ὀλίγου ὕδατος. Ἦρχισαν νὰ κτυποῦν μὲ τὰς βράδους των, σιγὰ κατ' ἀρχὰς, δυνατώτερα κατόπιν, δυνατὰ καὶ ὅλοι μαζὶ τελευταῖον. Ἀπετέλουν συναυλίαν καταθρόνιον, ἀλλ' ἐπνίγετο ἐντὸς τοῦ θορύβου τοῦ κήπου. Οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόασις. Ἐνίοτε διήρχετο πλησίον των κανεὶς ὑπῆρέτης, βυπαρξός, ἀγροῖκος, αὐτοσχέδιος. Τὸν ἔκραζαν,

— Ἀμέεεεεως! ἀπήντα καὶ ἐξηφανίζετο τρέχων, χωρίς νὰ ἐπιστρέφῃ πλέον.

Καὶ εἶτα ἄλλος καὶ ἄλλος. Καὶ οἱ κτύποι ἐξηκολούθουν καὶ αἱ σηκναὶ ἐπανελαμβάνοντο. Οἱ φίλοι ἦσαν φουρκισμένοι, ἀλλ' ἤρχισαν καὶ νὰ γελοῦν. Τὸ πρᾶγμα κατήντα ἀστεῖον· καὶ πόσοι ἄλλοι εἰς ὅλον τὸν κήπον ὁμοιοπαθεῖς . . .

Παρήλθον τρία τέταρτα ἀπὸ τῆς εἰσόδου των, ὅταν κάποια Μοῖρα τοὺς εὐσπλαγγίσθη καὶ τοὺς ἔστειλε τέλος πάντων ἕνα ὑπῆρέτην, ὁ ὁποῖος ἠδῶκεσε νὰ τοὺς ἐρωτήσῃ:

— Τί ἀγαπᾶτε;

— Μπύρα.

— Πόση;

— Μιὰ ὀκτὴ καὶ τέσσαρα ποτήρια.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἀκόμη ἤλθεν ἡ ὀκτὴ, ἀλλὰ μὲ τρία μόνον ποτήρια.

— Ἐνα ποτήρι ἀκόμη, παιδί μου!

— Ἀμέεεεως! ἀπήντησε σπαρακτικῶς τὸ παιδίον.

Ἄλλ' ἐπερίμεναν πολὺ, χωρίς νὰ ἔλθῃ τὸ τέταρτον ποτήριον. Ἐκτύπησαν, τίποτε. Ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ οἰκονομηθοῦν μὲ τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὰ ἐγέμισαν μὲ τὸν ζύθον. Ἀλλὰ μόλις τὸν ἔφεραν εἰς τὸ στόμα οἱ τρεῖς, — ὁ βέρορτερ ἦτο ὁ εὐτυχῆς τέταρτος, ὁ ὁποῖος εἶχε μείνει ἔξω, — ἐμόρφασαν οἰκτρότατα. Ὁ ζύθος ἦτο νερωμένος κατὰ τὰ τέσσαρα πέμπτα τοῦλάχιστον — ἦτο δηλαδὴ μὲ ἄλλους λόγους ἦτοι, ἐν ἀηδές, βρωμερὸν καὶ ἀκριθὸν νερόν.

— Βρὲ τοὺς μασκαράδες! εἶπεν ὁ ἐπαρχιώτης· δὲν πέραμα καλλιτέρα νερό! Ὅθ' ἔξουραμε τοῦλάχιστον τί πίνουμε καὶ δὲν θὰ πληρώναμε. Καὶ ποῖος τὸ ξέρει πόσο θὰ μας ζητήσουν ἀπόψε.

Καὶ ἐκτύπησαν νὰ ἐρωτήσουν πόσον ἔχει καὶ νὰ πληρώσουν τὸν ζύθον, τὸν ὅποιον κανεὶς δὲν ἐτόλμησε νὰ πῆ καὶ νὰ ζητήσουν ἀντ' αὐτοῦ τέσσαρα ποτήρια ὕδατος καθαρῶ. Ἄλλ' ἐννοεῖται ὅτι ὑπῆρέτης δὲν ἐφάνη καὶ τότε, οὔτε ὑπῆρχεν ἐλπίς καμμίαν νάναρανη. Ἐκτύπησαν καὶ πάλιν, ἐκτύπησαν πολὺ διὰ νάναπαύσουν τὴν συνείδησίν των—τίποτε.

— Ἀπελπισία, πάμε! εἶπεν ὁ Ἀνδρέας.

— Πάμε, εἶπεν ὁ βέρορτερ.

— Χωρὶς νὰ πληρώσουμε; ἠρώτησεν ὁ ἐπαρχιώτης.

— Ἀρ' θέλουν καὶ πληρωμὴ γιὰ τὰ μαρτύρια ποῦ μᾶς ἔκαμαν ἕως τώρα νὰ τραβήξουμε! Πάμε, ἀδελφέ!

Τὸ σχέδιον των ἦτο νὰ φύγουν ἀπλήρωτοι, χωρίς νὰ τοὺς ἐννοήσῃ κανεὶς. Αὐστηρῶς ἐξεταζόμενον δὲν ἦτο πολὺ τίμιον τὸ πρᾶγμα· ἀλλ' ὁ χαρακτήρ τῆς ἀστεϊότητος ἐξαλείφει πολλὰκις τὸν χαρακτήρα τῆς ἀτιμίας, ἢ τοῦλάχιστον τοῦ ἀρεποῦς. Τὸ ψυχολογικὸν αὐτὸ σύμπτωμα παρατηρεῖται συχνὰ εἰς τὴν κοινωνίαν μας, φαίνεται δέ, ἂν καὶ ἀνεξήγητον, ὅτι θὰ ἐγεννηθῇ ὁμοῦ μὲ τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν.

Καὶ χωρὶς νὰ φιλοσοφήσουν διόλου, φοβηθέντες μόνον ὀλίγον καὶ παρατηρήσαντες μήπως τοὺς βλέπῃ κανεὶς, οἱ τέσσαρες φίλοι εὗρηκαν τὴν κατάλληλον στιγμὴν καὶ ἠγέρθησαν. . . Ἐκαμαν ὀλίγα βήματα καὶ ἠνώθησαν μετὰ τοῦ πλήθους εἰς τὴν διόδον. Ἐσώθησαν. Ἄλλ' ἡ ἐνοχὴ των δέν τοὺς ἀφῆκε νὰ ἡσυχάσουν. Ἐξηκολούθησαν ἐσπευσμένοι τὸν δρόμον των διὰ τοῦ πλήθους πρὸς τὴν ἔξοδον, χωρίς νὰ τολμήσουν νὰ κυττάξουν ὀπίσω των, νομίζοντες ὅτι τοὺς κυνηγοῦν—αἱ, ἦτο ἡ πρώτη φορὰ ποῦ ἔπαιζαν αὐτὸ τὸ παιγνίδιον εἰς τὴν ζωὴν των, μηδὲ τοῦ βέρορτερ ἐξικουμένου, — καὶ μόνον ὅταν εὐρέθησαν εἰς τὴν ὁδὸν, ἀνέπνευσαν ὡς ἄνθρωποι ἀσφαλισθέντες καὶ ἀπὸ μεγάλου κίνδυνου σωζόμενοι.

Καὶ ὡς ἐξήρχοντο ἀπὸ εἷς, συνηνώθησαν καὶ οἱ τέσσαρες ἐκεῖ ἔξω καὶ ἐκυττάθησαν πρώτην φορὰν μετὰ τὸ πραξικόπημα. Ἦτο μία εὐμορφη στιγμὴ. Τοὺς ἔπιασαν κατὰ γέλια καὶ τοὺς τέσσαρες, μὰ κατὰ γέλια ποῦ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ βασταῖξουν. Οἱ διαβάται ἐγύριζαν καὶ τοὺς ἔβλεπαν. Τί ἔπαθον αὐτοὶ ποῦ γελοῦν ἔτσι;

Διήρχετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην συρίζον ἐν τράχη κατὰ μετρον. Ἐννοεῖται ὅτι ἐπροτίμησαν νὰ ὑπάγουν μὲχρι τῆς Πλατείας τῆς Ὀμονοίας πεζῇ. Καθ' ὁδὸν τὰ ἐλεγαν καὶ ἐγελοῦσαν. Ὁ ἐπαρχιώτης εἶπεν ἕνα πληθὸς ἀστεία—τὰ ὅποια δὲν τολμῶμεν νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐδῶ, — καὶ ἐπὶ τέλους, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπανεῦρισκε τὸ κάθισμά του εἰς τὸ καφενεῖον Χαρχαμῆ,

— Μωρὲ μπράβο, εἶπεν, ὠραία ἐορτάζετε οἱ Ἄθη-
ναῖοι τὴν πρωτομαριά.

— Δύσκολος εἶσαι, καυμένε, καὶ ἀχάριστος, ἀπήν-
τησεν ὁ βέρορτερ, λίγο γελάσαμε ;

ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου,

Τῆς ζωῆς τίποτε δὲν εἶνε καλό, τίποτε κακό· ὅλα νὰ τὲ
λατρεύουμε κι ὅλα νὰ τὰ τρέμονε· βροχὴ ζωῆς ὅλα δὲν εἶνε
καὶ πηγὴ θανάτου μαζί ; Στὰ χέρια τῆς Λοκούστας καὶ
τ' ἀθάνατο νερὸ φαριμάκι γίνεται. Σὲ κάποιο ἀπὸ τὰ με-
σαιωνικά μας ποιήματα μιὰ μάγισσα μυρίζει μ' ἓνα μῆλο
ἓνα παλλημάρι· κι αὐτὸ πεθαίνει· περνάει μιὰ κόρη, παίρ-
νει ἀπὸ τὸν κόρφο τοῦ νεκροῦ τὸ μῆλο, τότε μυρίζει καὶ
τὸν ἀνασταίνει, μὲ τὸ μῆλο πάλι. Σὰν τὸ μῆλο τῆς μάγισσας
ὁ κόσμος εἶνε. Μᾶς τὸ λέει κι ὁ ξακουστός ὁ ζωγράφος ὁ
Ἄλμας Ταδέμας, Ἑγγλέζος, ἀπὸ γένος Ὁλλανδιῶ. Χρόνια
καὶ χρόνια τώρα φημίζεται γιὰ τὴ μεγάλη τέχνη του, τὴν
τέχνη ποὺ ταιριάζει τὴν ποιητικὴν μὲ τὴν ἱστορικὴν ἀλή-
θεια—δυστοίχεα κάποτε δυσκολοσυμβίβαστα—χωρὶς νὰ
δημιουργῆ μῆτε τὴ μιὰ μῆτε τὴν ἄλλη. Κι αὐτὸς ἀγαπάει καὶ
κηρύσσει τὰ περασμένα πίσω κι αὐτὸς γυρίζει γυροδόντας
τὴν Ἑυριδίχη του· μὲ ἡ Ἑυριδίχη δὲν τοῦ ξεφεύγει τὴν
ἀνασταίνει ἀπάνον στὸ παλὶ μὲ τὸ κοντύλι του. Κι ὁ ἔμ-
πνευσμένος αὐτὸς τεχνίτης τὴν ἱστορίαν τὴ σέβεται, καὶ μὲ
φροντὶδ' ἄρχαιολόγουν κοιτάζει νὰ παραστήσῃ καὶ τὰ πα-
ραμικρά. Κανείς ὅμως δὲν τότε φτάνει στὴ ζωγραφιὰ τῶν
ἀψύχων, ἂν εἶνε τίποτε· ἀψυχο στὴ φύση καὶ στὴν τέχνη
Ἡ δύναμή του εἶνε στὰ μάγια, στὰ πετράδια, στὰ ὑφέ-
σματα· σὲ ὅτι ἀκριβό, πολύτιμο, λαμπρό. Στὸ φτερινὸ
Σαλόνι τοῦ Παρισίου ἔστειλε τὰ Ρόδα τοῦ Ἡλιο-
γάβαλον· καὶ γι' αὐτὰ θέλω νὰ σοῦ εἰπῶ. Ξέρονε πῶς
ὁ τύραννος ξεφάντωνε πολλὰς φορὰς μὲ τέτοιο τρόπο : Σὲ
τραπέζι ἐπροσκλοῦσε φίλους καὶ δικούς, ἄντρες καὶ γυ-
ναῖκες· κ' ἐκεῖ ποῦ γλεντοκοποῦσαν, ἀνοίγαν ἀπὸ πάνου
οἱ καταρράχτες τοῦ παλατιοῦ, κ' ἔπεφτε στοὺς ἀνθρώπους
ἀπάνον κατακλυσμός ἀπὸ λουλούδια· κ' ἐκεῖνοι πρῶτα γε-
λοῦσαν, κ' ὕστερ' ἀποροῦσαν, κ' ὕστερα τᾶχαναν, κ' ὕστερα
ἐτρόμαζαν, κ' ὕστερα ἐπάλευαν, καὶ στὸ τέλος ἔπερταν
σασμαμένοι, πνιγμένοι ἀπὸ τὴν ἀνθοτριανμία, μέσα στὸν
ὄκεανὸ τὸν ἀπαλό, τὸ ἀγαλό, τὸ μωροβολισμένο, καὶ τὸν
ἀχόρταγο. Ὁ Ἄλμας Ταδέμας ἀνάστησε τὴ φοβερὴ σκη-
νὴν στὰ Ρόδα τοῦ Ἡλιογάβαλον μὲ ὅλη τὴ λαμπρό-
τητα τοῦ κοντυλιοῦ του, μὲ ὅλη τὴ γνώση τῆς ἐποχῆς. Ἔτσι
περιγράφει κάποιος κριτικὸς τὴν εἰκόνα : «Ἀγάλια ἀγάλια
πέφτ' ἡ ἀνθοβροχὴ τὰ πέταλ' ἀνεμογυρίζουν σὰν ἐλαφρὰ
πούπουλα κ' εἶνε χαρὰ Θεοῦ νὰ τὰ βλέπῃς. Ἄλλ' ἔξαφνα ἡ
βροχὴ δυναμώνει, καὶ λίγο λίγο τὰ ροδόφυλλα σιεπάξουν
τραπέζι, κρεβάτια, προσκέφαλα, γεμίζουν τὰ ποτήρια, στρα-
βώνουν τὰ μάτια. Οἱ χαροκόποι ξαφνίζονται, κοιτάζονται
τρομασμένοι, παύουν τὰ γέλοια, ... ἀνατριχιάζουν... ἡ βροχὴ
διπλασιάζεται· σκοταδιάζει· τότε τοὺς πιάνει ὁ φόβος· λα-
χαιασμένοι, κάνουν νὰ σηκωθοῦν, δὲ μποροῦν'· κι ἀκόμα
μεγάλων' ἡ ροδοποτιῆ, τοὺς συντριβεῖ βλέπεις χέρια γε-
μάτα βραχιόλια, κι ἀνθοστεφάνοτα κεφάλια νὰ προβάλλουν
μέσ' ἀπὸ τὰ ρόδα· καὶ στὸ τέλος δὲν τὰ ξεχωρίζεις τὰ θύ-
ματ' ἀπὸ τὰ μνήματα...»

Ἰὲν τὴν εἶδα τὴν εἰκόνα — ποῦ νὰ τὴν ἰδῶ! — Ἄλλὰ

σκορπίζει τόση ποίηση, κ' ἡ ποίησή της κρύβει τόσο βαθὺ
νόημα, ὅστε, φτάνει κανεὶς πᾶρη κάποια φαντασία, καὶ
μόνο νὰ τὴν ἀκοῦσῃ, νοιώθει περίσσια συγκίνηση. Καλὰ
εἶνε τῆς τέχνης τὰ ἔργα ποῦ θαυμάζουν τὰ μάτια καὶ γλυ-
καίνουν τ' αὐτιά· ἀλλὰ ὑψηλότερα πολὺ στέκοντ' ἐκεῖνα
ποῦ σοῦ ξυπνοῦνε τὴν ψυχὴ καὶ σοῦ κινοῦν τὴ σκέψῃ· μό-
νον οἱ μακαλίηδες δὲ μποροῦν νὰ καταλάβουν τὸ μεγαλεῖο
τῶν, κι ὅσοι αἰσθάνονται μακαλίη. Τὰ ρόδα καὶ τὰ λιον-
τάρια! ποῖα εἶνε τὰ φοβερώτερα καὶ ποῖα τὰ ὠραιότερ' ἀπὸ
τὰ δύο ; καλὰ καλὰ δὲν τὸ ξέρεις, ἀνθρώπε. Τὸ ρόδα τοῦ
Ἡλιογάβαλον... ποτὲ δὲν ἐδιάβασα θλιβερότερο, σοτει-
νότερο ποίημα· μοῦ ἔρχονται δάκρυα στὰ μάτια.

Ο ΦΙΛΟΣ ΣΟΥ.

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

Η ΜΑΓΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΙΝΔΟΙ ΦΑΚΙΡΑΙ

Ὁλόκληρος ὁ κόσμος ἐνασχολεῖται περὶ τὰ πνευ-
ματιστικά φαινόμενα. Ἐν τούτοις ὅμως αἱ ἡμέτε-
ραι πολιτισμένοι χῶροι τῆς τοιαύτης ἐπιστήμης ἐλά-
χιστα γνωρίζουσι, τὰ δὲ ὑπ' αὐτῶν τελούμενα βεβαίως
τὸ μειδίημα προκαλοῦσι τῶν θαυματουργῶν τῆς ἀπω-
τέρας Ἀνατολῆς. Ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητῆς Κέλλαρ
ἐπὶ μακρὸν ζήσας ἐν τῇ Ἰνδικῇ ἐμελέτησεν ἐπὶ δεκα-
πέντε ὅλα ἔτη τὰ πειράματα τῶν Φακίρων. Ἄν μὴ ἐγνω-
ρίζαμεν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Κέλλαρ καὶ τὴν χαρακτηρί-
ζουσαν αὐτὸν εἰλικρίνειαν, μετὰ δυσπιστίας θ' ἀπεδεχό-
μεθα τὰ ὑπ' αὐτοῦ διηγούμενα, διότι πραγματικῶς πρό-
κειται περὶ γεγονότων ἀνεξήγητων. Ἐν πρώτοις ὁ Κέλ-
λαρ διακρίνει μεταξὺ τῶν κοινῶν θαυματουργῶν τῶν
πληθωμένων εἰς ἀπάσας τὰς πανηγύρεις, τοὺς Φακίρας
τῆς ἀνεπτυγμένης τάξεως, οἵτινες μόνον εἰς ἐκτάκτους
περιστάσεις, οἷον εἰς τὴν στέψιν πρίγκηπος τινος, τὰς
ἐορτὰς Μαχαραγια, τὴν μεγάλην ἐορτὴν Μαχορούμ,
ὡς καὶ κατὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας
ἐπιδεικνύουσι τὴν τέχνην των. Μόνον περὶ τῶν τελευ-
ταίων τούτων ὁμιλεῖ εἰς ἓν τῶν τελευταίων τευχῶν
ἐγκρίτου περιοδικοῦ, τῆς Βορειαμερικανικῆς
Ἐπιθεωρήσεως· καὶ ἰδοὺ ἀκριβῶς πῶς οὗτος διη-
γεῖται τὰ συμβάντα :

«Κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ πρίγκηπος τῆς Οὐαλλίας εἰς
Καλκούτταν τὸν χειμῶνα τοῦ ἔτους 1875-1876, με-
γάλα ἐδόθησαν ἐορταί. Πλήν ἄλλων δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ
πλατείᾳ τῆς Καλκούττας ἐνώπιον τοῦ πρίγκηπος τῆς
Οὐαλλίας καὶ 50,000 περίπου θεατῶν, γηραιὸς Φακίρης
ἐτέλεσε τὸ ἔξῃς πείραμα. Ὁ Φακίρης ἀφοῦ ἐχαίρετισε
τὸν πρίγκηπα ἔλαβε τρία ξίφη δξύτατα, ὡς ἐξ αὐτοψίας
ἐπίστηθμεν, καὶ ἐνέπηξε ταῦτα καθέτως ἀπὸ τῆς λαθῆς
εἰς τὸ ἔδαφος. Τότε ἕτερος Φακίρης νεώτερος προσ-
ῆλθε καὶ ἐξηπλώθη ὕπτιος κατὰ γῆς κολλήσας πρὸς
ἄλληλα τὰ σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας ἐπὶ τῶν πλευ-
ρῶν. Ἀφοῦ δὲ δις καὶ τρίς ἐπ' αὐτοῦ ἔφερε τὰς χεῖρας
ὁ γηραιὸς Φακίρης, τὸ σῶμα τοῦ νεωτέρου κατέστη
ἀκαμπτον καὶ ἀνίσθητον. Τότε τρίτος Φακίρης προσ-
ῆλθε καὶ ἔλαβε τὸ σῶμα ἀπὸ τῶν ποδῶν, καὶ μετὰ τοῦ
γηραιοῦ κρατοῦντος ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀνεσήκωσαν καὶ
ἐπέθεσαν ἐπὶ τῶν αἰχμῶν τῶν ξιφῶν, χωρὶς αὐτὰ νὰ
ἐμπηχθῶσι ποσῶς εἰς τὰς σάρκας. Ἡ αἰχμὴ τοῦ
ἐνὸς ξίφους ἐτέθη ὑπὸ τὸν ἀγκύνα, ἡ δευτέρα ἐν τῷ
μέσῳ τῶν δύο ὤμων καὶ ἡ τρίτη κατὰ τὴν βάσιν τῆς
σπονδυλικῆς στήλης. Οὐδὲν ἐστήριξε τοὺς πόδας. Ἄρα
ἐτέθη οὕτω τὸ σῶμα ὁ δευτερός Φακίρης ἀπεσῶρθη,